

PECURU

Meitanü'axüa Hutarieca Mieme Xapayari

Vaürisica

¹ Ne Simuni Pecuru Qesusi Cürisitusie mieme necatini'uximayatametüni necaninü'aritüni. Necanixevaüritüaca xeme xemupitüarie yuri xemüte'eriecacü tahepaü, tacacaüyari tasivicueisitüvame Qesusi Cürisitu que mütixepitüa heiseriemecü yamüticamiecü.

² Cuiñi mieme xüca 'aixüa tiuca'iyarini xehesie mieme vaücavamecü, xüca xepitüaca yu'iyarisie xemüca'uximatüariecacü, que xemüte'imate Cacaüyari, Qesusi meta Tati'aitüvame.

Hamatüana tepütataxevire que müti'ane Cacaüyaritütü

³ Mücü Cacaüyaritütü mütürücaüyecü, pütasi'upitüa naima que müreyevese temayeyuyurinicü 'aixüa 'anemecü temüte'ayexeianicü. Müpaü tecateniupitüarieni temeitanicü que mü'ane mütasita'ini visi 'anetü marivetü.

⁴ Müpaü mü'anecü 'iya pütasi'umi tita mütatiutahüavixü temeixeianicü cuinie raye'arücame mariveme. Müpaü pütatiumi, mücücü hamatüana xemüyutaxevirecü que müti'ane Cacaüyaritütü, quepaucua xemütavicueni capa xeseviximarietacü, cuiepa memütama que memüteyusevixima memüte'ucahive'eriecü.

⁵ Mücü 'ayumiemeyaricü yuri xete'erietü

cuini mieme xequeneyumexütüaca 'aixüa xe'anenetü xemayuyeitüanicü. 'Aixüa xe'anenetü, tita müreuyevese xetematetü xequenacünita. ⁶ Yaxetemaitü, xeseseüyetü xequenacünita yu'iyarisie que xemüteyu'aitüa. Xeseseüyetü que xemüteyu'aitüa yu'iyarisie, yaxeicüa xecayupatatü xequenacünita sepa 'axa xemü'itüarie. Xecayupatatü, xete'ayexeiyatü xequenacünita. ⁷ Xete'ayexeiyatü, yu'ivama xevanaqui'erietü xequenacünita. Yu'ivama xevanaqui'erietü, yeme xeteyucanaqui'erietü xequenacünita.

⁸ Müpaü xüca xeteyurieca, cuini mieme xüca yaxeteyurieca, yacü xeicüa xete'uximayatü xepüca'ayeitüarieni, masi pütitixuavere püta que xemüte'imate Tati'aitüvame Quesusi Cürisitu. ⁹ Que mü'ane müpaü müca'ane, mücü 'aura xeicüa caniniereni, masi canacüpeni. Catinatümaiya que mütiu'itiya, tita meripai 'axa mütiuyuri mütiunavaiyari. ¹⁰ 'Ayumieme ne'ivama masi vaüca xequeneyumexütüaca xemitürücariyacü mücü 'uximayasica para münürecü que xemüte'uta'inierie que xemüte'anayexeiyarie. Müpaü xüca xeteyurieca hasuacu xepücaheuyexürieni. ¹¹ Müpaü xeteyurietü, yemecü masi xecanip-itüariacacuni xemaye'axüanicü haque yuheyemecü müre'aita Tati'aitüvame Tasivicueisitüvame Quesusi Cürisitu.

¹² 'Ayumieme ne sepa müpaü xemütemate, 'icü hepaüsita neheyemecü necanixeha'eritüvamücü, sepa xemütürücariyari tita yuri müraine müxe'a'axixücü. ¹³ Müpaü nepüticu'eriva, mexi 'icü vaisie neyeca püheiserie para

nemüxe'anutahütüanicü müpaü xemüteha'erivanicü
¹⁴ müpaü netimaitü, cuitü nepenutihüna 'icü
 nevaiyari, que münetiuhecüasitüa Tati'aitüvame
 Quesusi Cürisitu. ¹⁵ Nepünemexüitüa yuheyemecü
 xemüyüvavenicü müpaü xemüteha'erivanicü
 neyemieyu.

Tepixei que mütimarive Cürisitu

¹⁶ 'Üxasi cuamanarica mütaveviyasie,
 mücüsie tepücateviyacai tame quepaucua
 temütexe'utaxatüa, müpaü te'utiyuatü que
 mütitürücaüye Tati'aitüvame Quesusi Cürisitu,
 que mütinuani meta. Masi tame temunenierixü
 tepühüme, temixeicü que mütimarive 'iya.
¹⁷ Quepaucua Cacaüyari müta'uquiyari ve'eme
 mixatacai, visi 'aneme quepaucua mayeitüa,
 quepaucua xevitü mutaniu visi 'anemesie
 marivemesie 'ayevetü müpaü 'utaitü hesiena
 mieme, 'Icü nenive canihücütüni münaqui'eriva,
 hepaüsitana nemünaqui'a, 'utaitü, ¹⁸ 'ana tame
 teni'enieni 'utaniucacacu taheima, quepaucua
 hamatüana temu'uvacai yemurisie Cacaüyarisie
 mieme müpasiecaisie.

¹⁹ Mücü meta, tita masi vaüca mütise'i
 tecanexeyanita texaxatamete vaniüquitüme.
 'Aixüa xepüteyurie xüca xe'i'enieca. Macuyüvisie
 mühecüariviepaü cani'aneni. Xepi'enieca mexi
 cacatarive, tuxacüta mieme xurave mexi
 ca'atineve xe'iyarisie. ²⁰ Yemecü peuyevese
 müpaü xemütemaicacü, texaxatamete vaniüqui
 naitü 'utüarica xapayarisie müre'uxa, tevi pücaüve
 yücümana mihecüatanicü. ²¹ Mücü niuqui
 quepaucua munua, tevi müpaü mütinaquecaicü

xeicüa hasuacu püca'atüarie. Masi pü'atüarie 'Iyari Mütiyupata vacuyuitüvacacu teüteri memüpasielai. Müme yametenicuxatacaitüni Cacaüyarisüa miemecü.

2

Müme texaxatamete te'üquitamete memüyuterüva peru memücahüme

(Cura 4-13)

¹ Hipatü texaxatamete memüyuterüvacai peru memücahümetücai meripai mepanucu'ui teüteri vaşata. Yaxeicüata hicü xeme xesata hipatü te'üquitamete mepüyuterüvani, peru mücü mepücahümetünita. Niuqui mecani'atüacuni 'avie cümana teüteri memütatümaiyarienicü yücü manuyü necü. 'Asita mepüyucu'imavani, müpaü me'utiyuatü quename meca'imate yucusiyari que mü'ane müvaruxünaxü müvarunanai. Yapaucua meyütümayatü menayuyeitüacuni.

² Yümüretü vahesie mecateniviyacuni vahepaü memüyutatuanicü merucuyatüvetü xeicüa. Müme vacümana, tita yuri müraine huyeyari püseviximarieca 'axa ticuxaxasivacacu hepaüsitana. ³ Pinite metehive'erietü, yacü xeicüa me'utiniutü xecümana mepüte'ivani. Sepa meripai 'amemu'uva, xüanacüa püca'yüane 'isücame 'arique müvatahüave, que mü'ane müvaca'una pücacusu.

⁴ Camüsü, Cacaüyari pücavaruhayevaxü 'asita niuqui tuayamete taheima miemete 'axa memüte'uyuri. Masi püvayetua tatacuri müvaxuavesie memüta'üviyarienicü meucatevasie müvatiyüvisie mexi cavatahüavive 'isücame.

⁵ Pücavaruhayevaxüta cuiepa memütama

meripai miemete, masi pita'üviyaxü
 Nuhexi 'atahutame vahamame. Mücü
 pütixaxatametücai mütivacuxaxatüvacai heis-
 eriemecü yamemütecahunicü. Pita'üviyaxü
 Cacaüyari, peru püvarutihausitüa cuiépa memütama
 Cacaüyari memüca'ayexeyacaicü. ⁶ Mücü meta,
 tatacuri nivarupitüani memüca'unarienicü
 Surumasie Cumuxasie quiecatari, naxi nayeitüani
 vaquiecarite. 'Inüari nivarayeitüani, müme 'arique
 'amemu'uvariquecai Cacaüyari meca'ayexeyatü
 memüvara'erivanicü que memüte'anayecü.
⁷ Siepüre tevi heiseriemecü yamüticamiecai
 niutavicueisitüani Ruti titevacame. Mücü
 cuinie tiniuti'uxitüarivacaitüni, 'inüari sanamete
 que memüte'u'uvacai merucuyatüvetü. ⁸ Mücü
 heiseriemecü yacatinicamiecaitüni, peru que
 mütinierecai que müti'enacai mexi vasata 'ayecatei,
 tucaricü yu'iyarisie pü'uximatüariecai vaxeyatü
 que memüteyuriecai 'inüari memüsanacaicü.
⁹ Caniyüveni Ti'aitame müvatavicueisitüanicü
 müme Cacaüyari memayexeya quepaucua
 memüta'inüasie. Püyüveta müme heiseriemecü
 yamemücatecahu müvata'üviyacü va'uximatüatü,
 'isücame 'arique müvata'ivaviyacü.

¹⁰ Müme masi püvaquema, müme 'amemu'uva
 yuvaizarisie meteviyatü, mete'ucahive'erietü
 memüseviximarienicü, me'ixani'erietü que mü'ane
 ti'aitame mühücü. Mümeri mepüca'yucuerivayurie,
 masi yuhesie mieme xEICÜA mepüyutatua.
 Mepücamama sepa memüvasevixima mamari-
 vavemete 'axa me'utiyuatü. ¹¹ Taheima miemete
 niuqui tuayamete sepa masi cuini mieme
 memümalarivave meyüvavetü metürücavitü,

peru müme mepücavasevixima quepaucua yamemutiyua, mevaxanetatü müya memü'anene Ti'aitame hüxie.

¹² Müme tatevama memücate'u'iyari vahepaü me'ananetü, yücümana xeicüa mepüte'u'iyari, mepütinunuiva memütiviyarienicü memücüi'ivacü xeicüa, müme 'axa me'utiyuatü mepisevixima tita 'asimemücatemate hepaüsita. Mericüte, tatevama vahepaü mepütatümayarieni müme.

¹³ 'Axa me'itüarietü yamepütepiniyarieni 'axa memüvaruyuricü hipame. Naqui'eriya mepü'erie hecüta merucuyatüvetü müme. Mepüyusevixima mepüyuyüriya sepa xehamatü memütecua'a xeicüa, memünaqui'acü mete'irümatüvetü.

¹⁴ Yühüxicü 'ucaravesixi memüvacuvautüvenicü püvanaque xeicüa memüvacumaüvanicü sepa hipame va'ütama. Mepücatehayeva metecuvautüvetü 'axa que memüteyurienicü. Mepüteva'irüviya mepüvaviya müme va'iyari mücasese'i. Müme masi yu'iyarisie mepü'iyamate hipame vapinite memütehive'eriecacü. Vahesie pütinaque 'axa memütetahüavarienicü para 'axa memü'itüarienicü.

¹⁵ Huye me'ucu'eirieca müxauraüye, meneuyexürieni. Varami Vehuri nu'aya huyetana meniuyune masi. Mücü pihive'eriecai tita müti'ivaniquecai sepa mücaheiseriecai, ¹⁶ peru niutatierieni 'inüari mütisanacaicü. Puxuri sepa memücaniuvave tevi niuquieyacü tiuniutü puxu caninena tixaxatame que mütiyuriencai cayumaitü.

¹⁷ Mümetütü haixapaü mecani'aneneni peru memayevavaqui. 'Aüxipaü mecani'aneneni teücacü mü'equetücapaü. Yüriya cui

müyüvi vahesie mieme cani'üviyariecamücü.
¹⁸ Marivemecü que memütecuxata peru yacü
 xeicüa me'utiyuatü, mepüteva'irüviya mepüvaviya
 müme haveri mieme memutavicuei, teüteri
 memeuyexürie vahepaü 'amemu'uvacai.
 Mepüteva'irüviya mevahive'ericasitüatü, teüteri
 yuvaiyarisie meteviyatü que memüte'ucahive'erie,
 para memürucuyatüvenicü xeicüa. ¹⁹ Müpaü
 mepütevacuxaxatüva quename vaniu meyüvaveni
 memüyunü'acacü yücümana me'utiyuatü, peru
 mümetütü müya memutiyua masi yemecü
 vaüriyarica mepüte'uximaya tita mütipüpünisie
 miemecü. Tita müre'iva tevi, mücüsie
 mieme vaüriyarica catini'uximayacamücü.
²⁰ Müme memutavicuei mepüte'uhayevaxü
 que memüteyusevixima cuiempa memütama,
 memeitimacü Ti'aitame Tiyuvicueisitüvame
 Qesusi Cürisitu, peru müme xüca me'a'ivarieni
 tavari me'uviniyarietü meripaipaü, 'imatürieca
 masi yemecü 'axa me'itüarietüvetü menacünicuni,
 memüca'itüarietüvecaipaü matüaripai. ²¹ Masi
 'aixüa püyüniqueyu xüca mecaheitimanique
 huye que mü'anesie 'uyeicatü heiseriemecü
 yamüticamienicü, peru 'aixüa püca'yüniqueyu
 xüca me'ucunuaxüanique meheitimaima,
 me'icue'irieme 'aisica memüyetuiriyari müpasie
 Cacaüyarisie mieme. ²² Müpaü meniuyüni, mücü
 xasica que maine, Sücü pucunua yuhayari
 müticuanicü. Mücü meta, 'Uca'üyarieca tuixu
 niucunuani hutarieca müyutahaxumanicü. Yuri
 paine xasica.

3

Tucari paye'ani quepaucua Ti'aitame munuani

¹ Hicüri nenaqui'erima 'icü pühücü hutarieca mieme xapa nemutavevie nemüxe'uta'utüirie. 'Icüsie mieme 'iyasie mieme yanepütixe'utaxatüa tita xemüteha'eriva, nex'e'anutahütüatü nex'e'iyaritüatü xe'iyari müyuxevicü

² xeme'erivanicü que memutiyanecai texaxatamete Cacaüyarisie mieme memüpasiecai, yacatiyüvecacu cuxi, xeme'erivanicüta Ti'aitame tiyuvicueisitüvame que müti'aitacai müme memenü'arie xehesüa que memütexecuxaxatüvacai.

³ Yemecü peuyevese müpaü xemütemaicacü, tucari taparirümecacu teyunanaimavamete mecanitixuavericuni. 'Ameniu'uvacuni que memüte'ucahive'erie xeicüa ⁴ müpaü me'utiyuatü, Haquevasü püca'aye'ave cuxi mücü que mutayü quename nuani. Ta'uquiyarima memecusixüapai hicüque, naitü yaxecüa 'anetü 'acanitamacu que müti'anecai sutüapai quepaucua munetüarie, me'utiyuatü. ⁵ Müpaü me'utiyuatü, mepüyuvaüriya müpaü memütehatümaiycü, Cacaüyari ya'utayücu muyuavi matüaripai 'apuyemacai, cuie meta hapa pune, putaveviya hacü. ⁶ Mücücüta 'ana miemete cuiepa memütamacai mecaniutatümaiyarieni ha 'utahünecu. ⁷ Mücü müpaü mutayücüta, hicü mieme muyuavi cuie ni'üviyarieca mütataiyarienicü, tucari 'aye'ayu quepaucua teüteri memücaheyexeiya Cacaüyari memüta'ivaviyarieni memütatümaiyarieni.

8 Müpaü xeicüa xepücatehetütümaiyanı xeme nenaqui'erima, Ti'aitame que mütixeyia, xei tucari xei miriyari viyaripaü cani'aneni, xei miriyari viyari meta xei tucaripaü pü'ane. ⁹ Ti'aitame 'ereutevitü pücaüane yuniuqui hepaüsita que mutayü quename müpaü tiyurieni, sepa hipatü caheye'atüaveme memü'erie. Masi pücavaüripie 'emüreuterecü xecuevietü xeme. Pücaüvaüriya teüteri memütatümaiarienicü ni xevitü, masi püyuvaüriya yunaitü memaye'axüanicü para memütehayevanicü que memüteyuriecäi.

¹⁰ Peru tucari canaye'amücü quepaucua Ti'aitame munuani, tinavayame mü'axepaü yüvicüta. 'Ana muyuavi canitayeimücü carima 'utayuanecacu, titacü mütiutiveviva naitü canicumaveriyariemücü taicü. Cuie, tita meta cuiepa memütama memüte'utivevie, naitü masiücütü catinayeimücü.

¹¹ Mericüte, naitü müpaü xüca tiucumaveriyarieni, quepaü reuyevese que xemü'anenenicü xeme, naimecü xepasietü Cacaüyarisie mieme que xemüte'u'uva, xeheyexeyiatü, ¹² xe'icuevietü mücü tucari, xe'imexüitüatü cuitüva maye'anicü para Cacaüyari munuanicü. 'Anasü muyuavi tana'yarieme pütaxüsitüarieni, titacü mütiutiveviva naitü canitavesitüarimücü taicü. ¹³ Mücü meta, tame tecanicuevieca muyuavi mühecua cuie mühecua, mücü que mütatiutahüavixü. Mana quiecatari heiseriemecü yamecateniyuriecacuni.

¹⁴ 'Ayumieme nenaqui'erima, xemicueviecü müya 'aneme, xequeneyumexüitüaca mücü xeta'ivaviyame müxexeyiacü xecaseviximariecäme xecayüyüvime 'aixüa

xeteyuxeiyacame püta. ¹⁵ Tati'aitüvame que müreuterive tiuca'enivatü, tucari xehüme xequeneyu'erieca para xemütavicueisitüarenicü. Ta'iva Papuru teminaqui'eri yaxaicüa 'utaitü catinixe'uti'utüirieni, que mütipitüarie müpaü mütimaivenicü. ¹⁶ Naime xapasie yaxaicüa paine 'icü xatatü. Xapateyasie niuqui canixuaveni mücuanive. Müme 'asimemücatyü'üquitüavave memücaseseüye meneitatunani niuquieya, yaxaicüa que memüte'ituna 'utüarica hipame. Peru müpaü meteyurietü yücümana mepüyatatümaiya xaicüa.

¹⁷ Mericüsü nenaqui'erima, müpaü xepütemate yacatiyüvecacu cuxi. 'Ayumieme xequeneyucuerivayurieca capa xecaseseüyetü xe'acü necü, 'inüari sanamete metexe'irüviyacacu que memüteheuyexürie müme. ¹⁸ Masisü xequenevevereni vaücava masi 'aixüa xete'u'iyaritü xemacünirümenicü, xe'imatetü xemacünirümenicü Tati'aitüvame Tasivicueisitüvame Qesusi Cürisitu. Mücü ve'emecü quecuxaxasivani hicü, tucari mücaxüve mexi ca'aye'ave. Müpaü xaicüa cani'aneni.

**Cacaüyari niuquieya xapayari türatu hecuame
hepaüsita tati'aitüvame tasivicueisitüvame
Qesusi Cürisitu mi'atüa
New Testament in Huichol (MX:hch:Huichol)
El Nuevo Testamento de nuestro señor y salvador
Jesucristo**

copyright © 1988 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Huichol

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Huichol [hch], Mexico

Copyright Information

© 1988, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Huichol

© 1988, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-25

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022

79690d81-fd4b-51b4-a3a6-712e0fddaca3